

Kan een lagere bezetting bij vleeskuikens uit?

J. van Harn, onderzoeker vleeskuikenhouderij

Het Praktijkonderzoek Pluimveehouderij (PP) heeft inmiddels 2 ronden onderzoek afgesloten, waarbij het effect van de bezettingsdichtheid op de technische resultaten en slachtrendementen bij vleeskuikens werd onderzocht. De eerste bevindingen tonen aan dat bij een lagere bezetting betere technische resultaten worden verkregen en dat bij de huidige prijsverhoudingen een bezetting van 22 kuikens per vierkante meter (economisch) optimaal is.

Aanleiding

Het meest recente onderzoek in Nederland naar bezettingsdichtheden bij vleeskuikens dateert alweer uit de beginjaren tachtig. Op de toenmalige Pluimveeteeltproefbedrijven is destijds onderzoek gedaan naar de economisch optimale bezettingsdichtheid voor vleeskuikens.

De omstandigheden in de sector zijn sindsdien sterk veranderd. Hierbij kan gedacht worden aan het uitgangsmateriaal, het voer en de huisvesting. Hierdoor is er behoefte ontstaan aan meer actuele informatie.

Ook de nieuwe milieuwetgeving, die een deel van de vleeskuikenhouders (bedrijven) noodzaakt de fosfaatreferentiehoeveelheid met 30 procent te verminderen, was aanleiding voor dit onderzoek. Immers één van de manieren om deze 30 procent korting te realiseren is het verlagen van de bezetting gedurende een of meerdere ronden. Het is echter niet bekend welke consequenties het verlagen van de bezetting heeft op de economische resultaten.

Het PP heeft inmiddels 2 vleeskuikenproeven afgesloten waarbij de bezetting centraal stond. In dit artikel zullen de resultaten van deze twee proeven worden besproken.

Het onderzoek

Het onderzoek is uitgevoerd in de vleeskuikenstal van het PP. Er zijn 4 bezettingen onderzocht, te weten 18, 20, 22 en 24 kuikens per m². Per proef werden telkens 25.200 kuikens opgezet.

Het voer werd ad lib verstrekt via voerpannen (100 kuikens per pan). Het water was eveneens ad lib beschikbaar via zgn. drip cups (13 kuikens per nippel). Er werd een lichtschema gehanteerd van 23 uur licht en 1 uur donker. Er werd niet uitgeladen.

In de eerste proef waren er vier herhalingen per bezetting. De tweede proef werd geplaagd door veel uitval in de eerste twee weken, als gevolg van een heftige entreactie. Dit maakte het noodzakelijk de kuikens opnieuw te verdelen. Hierdoor waren er in de tweede proef geen vier maar drie herhalingen per bezetting.

Resultaten

Technische resultaten

De resultaten van de eerste en tweede proef vertoonden dezelfde tendens. Om die reden worden in tabel 1 de technische resultaten gemiddeld over de eerste twee proeven vermeld.

Uit deze tabel blijkt dat de groei afneemt bij een toename van de bezetting.

Tabel 1: technische resultaten gemiddeld over twee proeven.

Kenmerk	18 kuikens/m ²	20 kuikens/m ²	22 kuikens/m ²	24 kuikens/m ²
Mestduur (dgn)	42	42	42	42
Eindgewicht (g)	2211	2176	2169	2103
Groeiprijs (g)	51,7	50,8	50,7	49,1
Voederconversie	1,68	1,71	1,73	1,75
vc (2000g)	1,60	1,63	1,66	1,71
Uitval (%)	5,3	5,9	5,6	5,9

Ook de voederconversie, bij een gewicht van 2000 gram (correctie 0,01 per 25g gewicht), verslechtert naarmate de bezetting toeneemt. Uit tabel 1 blijkt verder dat de bezetting geen effect lijkt te hebben op de uitval.

kuiken. De verwarmingskosten zouden lager en de elektriciteitskosten (meer ventilatie) hoger kunnen uitvallen bij een hogere bezetting. Aangenomen is dat deze twee elkaar opheffen.

Economie

Dat met een lagere bezetting betere technische resultaten per kuiken worden verkregen zegt niet alles. Wat telt voor de vleeskuikenhouder is toch het saldo per m². In tabel 2 zijn de behaalde resultaten doorerekend tot het saldo per m². Hierbij is aangenomen dat de toegerekende kosten, zoals kosten voor laden en gezondheidszorg, bij alle bezettingen gelijk zijn. De gehanteerde bezetting kan een effect hebben op de verwarmings- en elektrakosten per

Hoe zijn de toegerekende kosten opgebouwd:	
<i>Per opgehokt kuiken:</i>	
Verwarming	7 ct
Elektra	3 ct
Strooisel	2 ct
Gez. zorg	6 ct
Laden	5 ct
Rente	2 ct
Water	1 ct
Totaal p.o. k.	26 ct

Hoe is voerwinst cq. saldo per opgehokt kuiken bepaald:

Opbrengst p.o. k.	=	Gewicht x opbrengstprijis (f1,65) x overlevings %
Voerkosten p.o. k.	=	Gewicht x voederconversie x voerprijs (f 0,57/kg) x overlevings%
Kuikencosten p.o. k.	=	f 0,56
Voerwinst p.o. k.	=	Opbrengst p.o.k.- (voerkosten + kuikencosten) p.o.k.
Saldo p.o. k.	=	Voerwinst p.o.k. - toegerekende kosten p.o.k.
Saldo/m ²	=	Saldo p.o. k. x bezetting/m ²

Tabel 2: financieel resultaat per kuikenplaats per ronde (op basis van 2 proeven).

	18 kuikens/m ²	20 kuikens/m ²	22 kuikens/m ²	24 kuikens/m ²
Voerwinst (ct)	89	82	80	73
Toegerekende kosten (ct)	26	26	26	26
Saldo (ct)	63	56	54	47
Saldo/m ² (f)	11,34	11,26	11,87	11,31

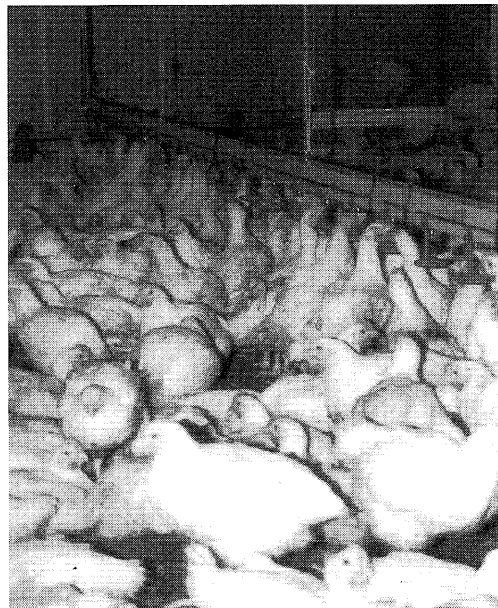
Uitgangspunten: Opbrengstprijis f1,65; Voerprijs f 0,57/kg; Kuikensprijs f0,56.

Uit tabel 2 blijkt dat het saldo per vierkante meter het hoogst is bij een bezetting van 22 kuikens per m². De iets mindere resultaten (verminderde groei en voederconversie) bij deze bezetting worden gecompenseerd door de extra opbrengst aan kilogrammen per oppervlakte-eenheid. Verder blijkt uit deze tabel dat het saldo bij een bezetting van 18 kuikens gelijk is aan die bij 24 kuikens per m²; de betere resultaten per kuiken bij de laagste bezetting compenseren het minder aantal dieren per oppervlakte-eenheid.

Het verlagen van de bezetting kan dus een alternatief zijn voor een vleeskuikenhouder om z'n fosfaatproduktie te verminderen.

Opdeelrendementen

Op de slachterij zijn per bezetting 50 hane-
nen 50 hennen opgedeeld. In tabel 3 en 4
staan respectievelijk de gemiddelde resulta-
ten van de hane- en hennen vermeld. Uit
deze beide tabellen blijkt dat de bezetting
geen invloed heeft op de opdeelrendemen-
ten.

Tabel 3: opdeelrendementen hanen gemiddeld over twee proeven.

Kenmerk	18 kuikens/m²	20 kuikens/m²	22 kuikens/m²	24 kuikens/m²
<i>Griller (g)</i>	1490	1462	1450	1428
<i>Filet (%)</i>	24,2	24,0	24,1	24,0
<i>Poot (%)</i>	37,5	37,4	37,4	37,8
<i>Vleugel (%)</i>	11,6	11,7	11,6	11,6

De rendementen zijn bepaald door en bij Plukon.

Tabel 4: opdeelrendementen hennen gemiddeld over eerste twee proeven.

Kenmerk	18 kuikens/m²	20 kuikens/m²	22 kuikens/m²	24 kuikens/m²
<i>Griller (g)</i>	1236	1186	1204	1209
<i>Filet (%)</i>	24,4	24,5*	24,3	24,4
<i>Poot (%)</i>	36,5	37,0	36,8	37,5
<i>Vleugel (%)</i>	11,6	11,8	11,9	11,8

De rendementen zijn bepaald door en bij Plukon.

* Op basis van één ronde.

Conclusies

Op basis van de eerste twee proeven kan worden geconcludeerd dat:

- een hogere bezetting een verminderde groei en voederconversie geeft.
- de bezetting geen invloed heeft op de uitval.
- de bezetting geen invloed heeft op de opdeelrendementen.
- een bezetting van 22 kuikens per vierkante meter het hoogste saldo geeft.